

<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/-/73579>

Kai viskas brangsta, sinergijos vertė – didėja. Kam bus naudos?

2011-12-12

Rubrikose: Visuomenė » Švietimas ir ugdymas LUX/jauniems » Žinau

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Ministrų tarybai posėdžiaujant Vilniuje ir gausioms užsienio valstybių delegacijoms svarstant politinių sampratų skirtumus bei galimų globalių krizių įveikimo strategijas, visai netoliese – net tame pačiame Neries krante, Tarptautinėje verslo ir teisės aukštojoje mokykloje, vyko kitas įdomus ir svarbus tarptautinis renginys. Jame taip pat buvo aptariami mūsų visų saugumui ir bendradarbiavimui itin svarbūs klausimai, tačiau jau ne didžiosios politikos, o kasdienių mūsų veiklų ir užduočių lygmeniu.

Tarkim, kaip turint savo nedidelį verslą reaguoti į visame pasaulyje intensyviai vykstančius ekonominius ir technologinius pokyčius, kuriuos dažnai apibūdiname vienu griežtu žodžiu „krizė“? Kodėl vienos šalyse sunkmečiu studentų suolai ištuštėja per dvi naktis, o kitose – skubama į juos grįžti ir išmokyti, ko per darbymetį nespėta? Kodėl tokia išmani ir energinga jaunoji Europos karta mieliau renkasi samdinio, nei darbdavio dalį, ir kuo tai mums gresia?

Šiuos, tačiau ne tik, klausimus aptarė kelios dešimtys verslo bei švietimo atstovų iš dvylikos Europos Sąjungos šalių drauge su taip pat skirtingų Lietuvos valstybinių institucijų ir visuomeninių organizacijų atstovais keturias dienas trukusiame pažintiniame renginyje „Verslo ir švietimo sinergijos skatinimas“.

Žodis „sinergija“, tapęs šio renginio akcentu, tačiau nedažnai viešai skambantis, reiškia ne šiaip sau sąveiką ar bendradarbiavimą, o tokį ypatingą bendrystės būdą, kai visi veikiantys išvien pasiekia daug geresnių rezultatų nei būtų galėję pavieniui. Tai reikalauja iš partnerių gebėjimo derinti visų savybes bei lūkesčius, pastebėti netikėtus, tačiau itin produktyvius jų derinius, tad pranešėjų pateikti jų pačių įgyvendinti sinergijos pavyzdžiai ar mokslinės įžvalgos, kiekvienos sesijos metu sulaukdavo gausybės klausimų bei komentarų – laiko išradinėti dviratį nėra, turime mokytis vieni iš kitų.

Vienas iš žymesnių susitikimo dalyvių – Olandijos NHL taikomųjų mokslų universiteto profesorius Tonas de Winteris prisipažino jau būdamas čia net keletą kartų skubiai redagavęs savo pranešimą „Tvarus verslumas“, kurį pristatė antrąją susitikimo dieną. Svečias tvirtino negalįs nesureaguoti į kai kurias jį suintrigavusias patirtis, įterpęs savo pastebėjimus ir po ekskursijos į Šiaurės miestelio technologijų parką. „Mane tai tikrai sudomino, puikus pavyzdys, turėsiu ką papasakoti grįžęs“, – šypsodamasis apibūdino įspūdžius Tonas de Winteris.

Anot šio mokslininko, priežastys, dėl kurių žmonės vengia kurti savo verslą jo gimtojoje šalyje ir Lietuvoje gerokai skiriasi. Olandai gyvena sotesnį ir ramesnį gyvenimą, tad neturi akivaizdžios

paskatos kažką keisti, nors biurokratinių kliūčių tam ne tiek jau ir daug. Lietuvoje žmonės kiekvienam sutiktam papasakoja, kaip norėtų papildyti savo piniginę ir nustoti nerimauti dėl darbo vietos, yra darbštūs, išradingi, tačiau startuojantis verslas turi įveikti nerangų formaliųjų kliūčių ruožą, tad mūsų šalies žmonių verslumas dažnai pasireiškia jau kirtus LR valstybės sieną...

Didžiojoje Britanijoje, kuri kaip tik labiausiai ir traukia mūsų piliečius galimybėmis susikurti gerovę, anot Stafordšyro universitete dėstančio Stepheno Malone, daugelį metų nuosavas verslas nebuvo teigiamai vertinamas. Tradicijų visuomenėje siekiantys pripažinimo jaunuoliai po studijų žūtbūt bando įsitvirtinti kuo garsesnėje, „respektabilioje“ įmonėje. „Mūsų studentai taip pat kupini naujų idėjų ir tikrai gaila, kad jos taip ir lieka tik studentų atsiskaitymo darbuose, neįgyvendinamos. Tačiau viliuosi, kad pamažu ši nuostata silpnėja, dabartinė karta mažiau paveikta tradicinio požiūrio.“ – teigė S. Malone, dalindamasis įspūdžiais po apžiūrėtos „Idėjų mugės“.

„Idėjų mugė“ – jau devintus metus organizuojamas TTVAM studentų verslumą bei saviraišką skatinantis renginys, papildė ir susitikimo dalyvių programą ir vaizdžiai iliustravo TTVAM sinergijos su verslu, darbdaviais pavyzdžius, pateiktus direktorės Gitanos Jurgelaitienės kalboje bei dėstytojų pranešimuose.

„Norėdami, kad mūsų studentai būtų tikrai kūrybiški ir neprapultų darbo rinkoje su ką tik gautu diplomu, turime ir patys būti itin kūrybiški. Turim žinoti, kokio darbuotojo, su kokiomis kompetencijomis reikia darbdaviui šiandien, kokio reiks rytoj“, – akcentavo Vadybos fakulteto dekanė Liudmila Zumerienė. „Nuolat kalbame su darbdaviais, įtraukiame į savo veiklas. Patys pamato, ką ir kaip studijuoja mūsų rengiami specialistai. Kartais ir pataria, kuo papildyti programas. Tad nebijo priimti dirbti – įdarbintųjų TTVAM absolventų skaičius yra tikrai nemažas ir kasmet auga. Bet tai nereiškia, kad neturime sugalvoti dar kažko, visai naujo. Gyvenimas juk keičiasi kasdien“, – į klausimus apie bendravimo su verslo atstovais sėkmę atsakė dekanė.

Komentuodama analogišką savo patirtį jauna ir labai energinga verslininkė iš Kroatijos Daša Lorencin atsiduso, kad vienas iš rimčiausių iššūkių jos šalyje – suderinti akademinį ir gana nelankstų studijų turinį su kasdien kintančiais darbdavių poreikiais, ką, beje, galima išgirsti minint ir Lietuvoje. Tačiau viešnia čia pat skubiai patikslino, kad po šio vizito ji išvykstanti jau kitaip vertinanti ir suvokianti savo pačios galimybes bei žinanti, kad pokyčiai tikrai įvyks, mat Tonas de Winteris ją galutinai įtikinęs – verslumą labiausiai žlugdo pats žmogus nepasitikėdamas savimi, vengdamas atsakomybės, o ne išorinės kliūtys. Beje, šis itin išradingas dėstytojas savo studentų nusiteikimą generuoti idėjas, veikti savarankiškai, minėjo „įjungiantis“ kiek netikėtu būdu – pasiūlydamas jiems specialią mankštelę lauke. Sako – tikrai veikia, bent jau kurį laiką...

Naujų minčių, kaip padėti versliams jauniems žmonėms įvairiose šalyse surasti tinkamiausią erdvę bei partnerių įgyvendinti savas idėjas tvirtino pasisėmęs pats mokymų projektus inicijuojantis ir vykdamas Mustafa San iš Turkijos bei kiti dalyviai, kurie itin palankiai vertino tai, kad didelė susitikimo programos dalis buvo skirta susipažinti su „veikiančiais“ pavyzdžiais už salės ribų. „Tai, ko pasiekama, kai sugebama tinkamai suderinti, rodos, visai skirtingų sričių interesus, daro didelį įspūdį. O tie tikrieji sėkmės receptai arba, greičiau, numanomi – dažniausiai išryškėja ten, kur jie realizuojami, o ne užrašomi ant lentos. Juk dažniausiai to net ir norėdamas nepadarysi, sėkmę lemia labai daug veiksnių ir aplinkybių. Todėl mokytis, pasipildyti ir žinių ir įspūdžių buvo labai naudinga“, – teigiamai renginį įvertino ir įmonės savininkas bei vadovas Seldi Rubakantha iš Didžiosios Britanijos.

Ką tik pasibaigęs renginys buvo surengtas Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje kaip vienos iš Europos Komisijos CEDEFOP agentūros (*angl. the European Centre for the Development*

of Vocational Training) administruojamos programos „*Study visits*“ dalis. Visoje Europoje vyksta gana daug tokių renginių, nes vis labiau suvokiamas mokymosi visą gyvenimą poreikis, tačiau renginių organizatoriams keliami rimti reikalavimai, tad šiemet tik dvi institucijos Lietuvoje, viena iš jų – TTVAM, gavo Švietimo mainų paramos fondo dotaciją.

Beje, dar viena intriguojanti įdomybė yra ta, kad per metus iš tokių pažintinių vizitų visos Europos mastu gimsta apie 300 naujų tarptautinių projektų... Tad sumaniusiems bent pavymui pasisemti sinergijos sklidinų idėjų, bus galima tai padaryti nuotoliniu būdu – visi susitikimo pranešimai ir kita informacija bus skelbiama viešai renginio organizatoriaus svetainėje internete.

Įspūdžius apie renginį užrašė dr. Elena Martinonienė

Bernardinai.lt